

POLITIKERSPØRGSMÅL

Spørgsmål nr.: RR-030-25

Dato: 18. februar 2025

Stillet af: Dorte Vilhelmsen (C)

Besvarelse udsendt den: 17. marts 2025

Politikerspørgsmål om kønnet data

Spørgsmål:

Hurtig diagnostik, optimal behandling og lighed i sundhed forudsætter, at der er gennemsigtighed ikke blot om eventuelle forskelle og ligheder på tværs subpopulationer, men også gennemsigtighed om det, vi ikke ved.

De største relevante subpopulationer, vi har er mænd og kvinder, voksne og børn. Samtidig ved vi, at sygdomme ofte manifesterer sig forskelligt på de biologiske køn, hvor fx incidens, symptomer, alvor og behandling kan være forskellige. Vi ved også, at der kan være forskel på adgang og behandling, som man modtager i sundhedsvæsenet.

På den baggrund er det svært at forsvare, at vi ikke synliggør data, mål og indikatorer disaggregeret på køn, bl.a. i kvalitetsdatabaserne, se f.eks. her [Forord](#)

Spørgsmål:

A: Kan Region Hovedstaden gøre noget, så det fremadrettet bliver et krav, at data analyseres og offentliggøres på køn i årsrapporterne i regi af Sundhedsvæsenets Kvalitetsinstitut?

B: Er der planer for, at læge- og patienthåndbog tilsvarende gennemgås og synliggør ligheder og forskelle på køn, herunder evt. hvor der mangler viden.

C: hvad skal der til, for at vi kan lykkes med spørgsmål A og B?

Lidt link der underbygger mine spørgsmål:

[Sundhedsøkonom: Data opdelt på køn kan give mere lighed i sundhedsreformen : Sundhed - Altinget.dk](#)

[Stream Den Usynlige Epidemi - Afsløring af kønsbias i dansk sundhedsdata by Amlr98 | Listen online for free on SoundCloud](#)

Svar:

Ad 1. Kan Region Hovedstaden gøre noget, så det fremadrettet bliver et krav, at data analyseres og offentliggøres på køn i årsrapporterne i regi af Sundhedsvæsenets Kvalitetsinstitut?

Rammerne for kvalitetsdatabaserne og de tilhørende årsrapporter er fastsat i Sundhedsloven samt "Bekendtgørelse om godkendelse af landsdækkende og regionale kliniske kvalitetsdatabaser". Bekendtgørelsens nuværende krav til databasernes årsrapporter er så generelle, at man ikke behøver at ændre regelsættet for at indføre kønsopdelte tabeller. Men man kunne altså tilføje et krav om inddragelse af kønsdimensionen via den nationale lovgivning.

Inden for de nuværende regler er det hver enkelt databases styregruppe, som beslutter årsrapportens indhold. Styregruppen drives delvis uden regionernes involvering, idet den er sammensat af fagpersoner, som er udpeget af faglige selskaber. Det er planen, at hver styregruppe fremadrettet har ét medlem udpeget af regionerne, som repræsenterer en sygehusledelse. Styregrupperne arbejder i regi af Sundhedsvæsenets Kvalitetsinstitut, der fungerer som sekretariat for styregruppen. Retningen for styregruppens arbejde kan påvirkes gennem Sundhedsvæsenets Kvalitetsinstitut, hvor Region Hovedstaden og de øvrige regioner er repræsenteret i bestyrelse og udvalg, som behandler de kliniske kvalitetsdatabaser. Gennem deltagelse i dette arbejde har Region Hovedstaden mulighed for indflydelse på årsrapporternes indhold.

Under besvarelse af spørgsmål C uddybes, hvorledes introduktion af kønsopdelte tabeller kunne gribes an inden for de nuværende regler.

Ad 2: Er der planer for, at læge- og patienthåndbog tilsvarende gennemgås og synliggør ligheder og forskelle på køn, herunder evt. hvor der mangler viden.

Administrationen har været i dialog med sekretariatet for Læge- og Patienthåndbøgerne, og har spurgt dem, om der er planer om at gennemgå indholdet med udgangspunkt forskelle mellem køn. Sekretariatet har svaret tilbage, at Læge- og Patienthåndbogen gennemgås løbende af deres 125 specialister, dette sker som udgangspunkt hvert 2,5 år, eller hvis der opstår ny vigtig viden. En fast del af disse opdateringer er at se på forekomst – hvor der vil indgå kønsforskelle hvis relevant. F.eks. er der under Forekomst på siden "Hyperki-

netiske forstyrrelser/ADHD" (<https://www.sundhed.dk/sundhedsfaglig/lægehaandbogen/boerne-og-ungdomspsykiatri/tilstande-og-sygdomme/udadrettet-adfaerd/hyperkinetiske-forstyrrelser/>), et særskilt afsnit om køn. Ligesom der under "Myokardieinfarkt" (<https://www.sundhed.dk/sundhedsfaglig/lægehaandbogen/hjerte-kar/tilstande-og-sygdomme/koronarsygdom/myokardieinfarkt/>) er angivet kønsspecifikke oplysninger for bl.a. risikofaktorer og symptomer.

Herudover har Læge- og Patienthåndbogen eksempelvis også enkelte tværgående artikler som omhandler sårbare gruppers sygdomsmønstre, hvor køn indgår som vigtig parameter f.eks. i forhold til Særlige sundhedsforhold for danske LGBT-personer (<https://www.sundhed.dk/sundhedsfaglig/lægehaandbogen/sundhedsoplysning/forebyggende-medicin/lgbt/særlige-sundhedsforhold-for-lgbt-personer/>).

Læge- og Patienthåndbogen skaber som udgangspunkt ikke ny viden, hvorfor der heller ikke er planer om undersøge/afdække, om der evt. mangler viden om forskelle blandt køn. Det er forskningens rolle at afdække og undersøge.

Ad 3. Hvad skal der til, for at vi kan lykkes med spørgsmål A og B?

Administrationen har været i kontakt med formanden for Dansk Hjerteregister (fremhævet af spørgeren som eksempel), som har kommenteret forslaget om kønsopdelte tabeller. Formanden forklarer, at lighed i sundhed herunder geografisk og kønsmæssig lighed er et vedvarende fokusområde for Dansk Hjerteregister. Aktuelt viser årsrapporten ikke kønsopdelte tabeller, fordi der er fokus på at forsimple og ensrette afrapportering. Men man kan monitorere kønsforskelle, hvis det viser sig nødvendigt, fx i tematiske rapporter.

Havde administrationen spurgt i andre styregrupper ville svaret meget vel have været det samme. Alle styregrupper må søge en balance mellem enkelhed (= få målepunkter) og detaljering (= flere målepunkter).

For at promovere kønsdimensionen i databasernes årsrapporterne kunne man anmode SundK om at undersøge behovet og formen nøjere.

Læge- og Patienthåndbøgerne driftes af Lægeforeningen og er ejet af Danske Regioner. Beslutninger og initiativer vedr. håndbøgerne er tidligere besluttet af sundhedsdirektørmøderne. Forslag til en evt. gennemgang af håndbogen vil derfor også skulle stilles i dette fora.

En gennemgang med fokus på køn kræver desuden, at viden om kønsforskelle er tilgængelig for de konkrete emner i håndbøgerne.